

شماره 5 : sop		ناظر علمی: دکتر جلال مردانه
بخش مربوطه: آزمایشگاه جامع تحقیقات		کارشناس آزمایشگاه: فاطمه نوبی
عنوان: دستورالعمل استفاده از اتوکلاو		تاریخ تهیه: بهمن 98

هدف: این دستورالعمل ، استفاده ، نگهداری و کالیبراسیون دستگاه اتوکلاو واقع در آزمایشگاه تحقیقات را شرح میدهد.

کاربرد: دستگاه اتوکلاو با استفاده از حرارت بخار آب تحت فشار ، برای استریل کردن به کار می رود . دستگاه اتوکلاو در محفظه بسته در دمای بالاتر از 100°C آب را به بخار تبدیل می کند. به دلیل استفاده از حرارت مرطوب می توان دمای استریل کردن را $30-121^{\circ}\text{C}$ کمتر از فور (هوای خشک) نگه داشت ، در نتیجه مواد و وسایل حساس به حرارت مثل بعضی پلاستیک ها، وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی ، محیط های کشت ، نمونه های آلوده و غیره را می توان با این دستگاه استریل کرد. باکتری ها و اسپور آنها توانایی زنده ماندن در چنین محیطی را ندارند .

مسئولیت: کارشناس آزمایشگاه و تمام پرسنل و دانشجویان شاغل در آزمایشگاه مسئول صحت کار دستگاه بوده و در صورت بروز اشکال باید سریعاً به واحد مربوطه گزارش گردد. تمام پرسنل و دانشجویان شاغل در آزمایشگاه مسئولیت دارند به این نکات عمل کنند.

تجهیزات، مواد، لوازم و آماده سازی های مورد نیاز قبل از انجام کار:

— آب مقطر

— نمک

روش کار:

1. اطمینان حاصل نمایید که سیستم ثبت دستگاه، دارای فرمها یا کاغذ مورد نیاز برای مستند نمودن چرخه استریلیزاسیون است.
2. مواد مصرفی (جوهر ، فرم و غیره) را فراهم کنید.
3. اتوکلاو را روشن کنید، سبدها یا ظروف حاوی مواد از قبل آماده شده (تمیز، شسته، خشک، طبقه بندی و بست هبندی شده) است را مطابق با دستورالعمل های نحوه چیدمان توصیه شده توسط سازنده، در داخل اتاقک استریلیزاسیون قرار دهید یک تکه چسب مخصوص اتوکلاو بچسبانید سپس داخل اتوکلاو گذارید .
4. در اتوکلاو را ببندید و چرخه استریلیزاسیون مورد نیاز را بسته به نوع موادی که استریل می شوند، انتخاب کنید.
5. در اتوکلاو را باز کنید. اقلام استریل شده را بیرون بیاورید. پس از خارج کردن اقلام استریل شده، در اتوکلاو را ببندید تا گرما در اتاقک استریلیزاسیون حفظ و چرخه استریلیزاسیون بعدی تسهیل شود. اقلام استریل شده را به روش مناسب نگهداری کنید.

نکات ایمنی و کنترل کیفی قبل از انجام کار و حین کار:

از محافظ برق برای دستگاه استفاده نمایید.

نگهداری و مراقبت:

— همواره آب مورد نیاز دستگاه کنترل گردد و هر چند بار استفاده یک قاشق چایخوری نمک به آب آن اضافه شود.